



Vysoké učení technické v Brně  
**Fakulta architektury**  
Poříčí 273/5, 63900 Brno 39

## Zadání diplomové práce

Číslo diplomové práce:	FA-DIP0045/2012	Akademický rok:	2012/13
Ústav:	Ústav navrhování VI.		
Student(ka):	<b>Bc. Nina Ličková</b>		
Studijní program:	Architektura a urbanismus (N3501)		
Studijní obor:	Architektura (3501T002)		
Vedoucí diplomové práce:	<b>Ing. arch. Jiří Marek</b>		
Konzultanti diplomové práce:			

### Název diplomové práce:

Usedlost Rychaltice

### Zadání diplomové práce:

Navrhněte dostavbu původní zemědělské usedlosti pro potřeby moštárny, včetně objektu pro bydlení rodiny provozovatele. Respektujte krajinný ráz lokality pod Hukvaldami, vazby na komunikace a přírodní areály.

### Rozsah grafických prací:

Architektonická studie dostavby zemědělského areálu  
Analýza daného prostoru a závěry podstatné pro formování návrhu  
Výkresová dokumentace v odpovídajícím měřítku - M1:200, 1:100, 1:50, 1:20, 1:10 a 1:5  
Průvodní zpráva, situace, půdorysy, řezy, pohledy, vybraná část interiéru  
Architektonický model  
Prezentační plakát 100 x 70 cm na výšku  
CD s elektronickou podobou diplomové práce

### Seznam odborné literatury:

ŠKABRADA Jiří. Lidové stavby, Architektura českého venkova. ARGO 1999. Urbanistické středisko Ostrava, s.r.o.. Územní plán Hukvaldy. Obec Hukvaldy 2011.

**Termín zadání diplomové práce: 18.2.2013**

**Termín odevzdání diplomové práce: 13.5.2013**

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Nina Ličková  
Student(ka)

Ing. arch. Jiří Marek  
Vedoucí práce

prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.  
Vedoucí ústavu

V Brně, dne 18.2.2013

doc. Ing. Josef Chybík, CSc.  
Děkan



# PRŮVODNÍ ZPRÁVA

## ANOTACE

Mezi začínajícími kopci předhůří Beskyd a rovinou Ostravské krajiny se choulí ves Rychaltice. Toto sídelní uskupení je však částí obce Hukvaldy a neoddělitelně spjato s "krajinou Leoše Janáčka". Poezie a mystika, kterou tento uznávaný český skladatel dokázal zachytit ve svých symfoniích je zde již velmi málo patrná.

Dochované fragmenty původních staveb, chalup, dvorů a stodol hovoří o zemědělské tradici těchto končin. I přes vysokou aktivitu kolektivního zemědělství a budovatelské tendence minulých období lze i dnes nalézt drobný schoulený kousek země pro tradiční obdělávání půdy. Pozůstatek starého stavení - stodola, která byla za II. světové války rozpuřena výbuchem bomby ve dví. Čtyři kamenné pilíře původní konstrukce vyrostly v chatu. Dochovaný fragment stodoly náleží, dle dnešního katastru, majitelům sousedního pozemku. Projekt směřuje nejen k řešení provozu moštárny, v návaznosti na pozůstalé části stodoly. Úkolem práce je dosažení kompaktnosti, soběstačnosti i šetrnosti zemědělského areálu vůči okolní krajině. Usedlost by se měla stát nejen obydlím hospodáře a jeho rodiny, ale i místem pěších turistických, cykloturistických, hipoturistických výletů a zastavení. Lokalita v podbeskydí, v blízkosti hradu Hukvaldy a dobré dopravní návaznosti na hlavní tahy, je k tomu jako stvořená. Projekt má však přinést i něco víc - podporu tradičního způsobu obživy a citlivé obhospodařování krajiny.

## NÁVRH ŘEŠENÍ

### Kompozice

Návrh areálu objektů vychází z požadavků na výstavbu a kontextu terénu. V místě původního travé stodoly, kde je dnes chata, je navržen rodinný dům pro hospodáře a majitele usedlosti.

Na tento objekt úzce navazují objekty spojené s výrobou a skladováním. Hned v zádech rodinného domu je menší zásobovací dvůr před expedičním skladem. Stávající budova skladu bude využívána stejně, jako dnes – v prvním podlaží přístupné z dvorku bude sloužit k uskladnění produktů. V podzemním podlaží přístupném z opačné strany svahu je situován sklad pro další suroviny výroby moštů (kořenovou zeleninu).

Na tuto vyvýšenou výchozí část areálu navazují novostavby dvou objektů – stavba zázemí s prodejnou a stavba výroby a skladování. Obě stavební hmoty těchto provozních objektů spolu navzájem komunikují a utváření mezi sebou provozní dvůr.

### Provoz

Moštárna bude fungovat souladu s ročními dobami, proto je její provoz v létě (během sezóny) a v zimě (mimo sezónu) rozdílný. Liší se především přísunem ovoce – v zimě se operuje s naskladněnými zásobami. Ale i způsobem prodeje zboží, který se v zimě odehrává přes pracovnu v RD.

### Doprava

Areál je v poměrně odlehle lokalitě, v ohybu cyklostezky, kde končí hladký asfaltový povrch příjezdové komunikace. Proto je zde provoz velmi klidný, téměř nulový (vyjma vozidel samotné moštárny). Parkování pro stroje, rezidenty i zákazníky je zajištěno v rámci pozemku. U vjezdu – brány do areálu, je situováno parkování zákazníků, na dvorku za RD

jsou parkovací místa pro obyvatele, popřípadě zaměstnance, pro cyklisty jsou instalovány stojany na kola hned vedle prodejny.

#### Řešení vnějších ploch

Vjezd do areálu je z asfaltové komunikace umožněn přes bránu. Kvůli vysokému provoznímu zatížení je v nově vybudované části moštárny navržena zátěžová dlažba. Ta navazuje na stávající betonové zpevněné plochy u stávající stodoly a před vjezdem do sklepa.

Chodníček k domu je dlážděn betonovými dlaždicemi. Cestička dozadu k rodinnému domu bude ponechána ve stávajícím šterku.

#### Hospodaření s vodou

Areál moštárny se snaží využít přírodní zdroje vody. Pramen ani vodní tok se však na pozemku nenachází, proto byla zvolena cesta jímání srážkových vod. Stávající nádrž již dnes vytváří zásobu dešťové vody. Je zásobena vodou jímanou z blízkých střech (sousedních domu) a samotnými srážkami, které do ní naprší. Slouží i jako přečerpávací nádrž (funkce malého vodojemu) pro užitkovou vodu. Další nádrž na dešťovou vodu je situována níže ve svahu. Jímá vody ze střech a zpevněných ploch. Na pozemek není přivedena veřejná stoková síť, proto je kanalizace svedena do čističky odpadních vod navazující na zemní filtr. Přepad a odtok je sveden do stávající strouhy v nedalekém lese.

#### Vegetační úpravy

Novostavba moštárny přímo navazuje na sady. Předzahrádka rodinného domu bude upravena v duchu „ozvěny“ přilehlých sadů. Jsou zde navržena zakrslé formy ovocných stromů s lineárně koncipovaným podrostem levandulových pásů, popřípadě jahodníků. Štít dochované části stodoly otočený k rodinnému domu by měl částečně porůst popínavou zelení. Za zmínku stojí i stávající a zachovávaný vzrostlý jírovec ve spodní části pozemku.

## RODINNÝ DŮM

#### Idea

Hlavní myšlenkou zde bylo zachování a odhalení původních kamenných pilířů. Z důvodu navýšení kapacity rodinného domu byla navržena anastylóza (znovu vztyčení) a dvou chybějících pilířů uprostřed. Část kamenů z jejich konstrukce je ještě dnes dohledatelná (byly použity na výstavbu opěrné zídky na sousedním pozemku). Mezi tyto fragmenty je vetknuto samotné tělo rodinného domu, s dřevěným pláštěm. Stavba tak navazuje na původní vizuální charakter stodoly.

#### Konstrukce

Na stávajících základech původní stavby stodoly ne navržena dvoupodlažní nepodsklepená stavba rodinného domu z keramických cihelných bloků. Odvodové zdivo, příčky v 1.np i ztužující stěny jsou navrženy z keramických bloků. V úrovni podlahy 2.np a ve štítě jsou ztuženy pozedním věncem, který v některých případech nahrazuje keramické překlady (např. u velkého okna v obývacím pokoji). Stropní konstrukce je trémová. Na ni jsou v místě trámů ve 2.np navrženy montované příčky.

Krov je hambálkový se ztužením diagonálami v rovině krokví. Ocelovými kleštinami je provázán se dvěma ztužujícími zděnými stěnami napříč objektem.

#### Vytápění a příprava TUV

V prostoru pod mezipodestou schodiště je situován plynový kotel a zásobník na UV. V obou podlažích bude instalováno podlahové topení. Krb v obývacím pokoji bude rovněž sloužit k vytápění a spalování dřeva z místních zdrojů.

## Stínění

Nad exponované okenní plochy na jihu a východě je jsou navrženy venkovní žaluzie integrované do dřevěného obkladu.

## **MOŠTÁRNA**

### Konstrukce

Stavba svou konstrukční podstatou odkazuje na tradiční výstavbu stodol v této oblasti - *na zděných pilířích propojených věncem spočívá krov. Mezi pilíři je dřevěná výplň ze svisle orientovaných prken.* V našem případě na pilířích z keramických bloků spočívá železobetonový věnec a pultová střecha z dřevěných příhradových vazníků. Byla dodržena tradiční plasticita obvodových stěn a to formou vsazených tepelně-izolačních montovaných konstrukcí. V případě skladu ovoce, je instalováno ještě vnitřní opláštění na ocelové podkonstrukci. Je zde dbáno na tepelné a vzducho-izolační vlastnosti stěn kvůli instalaci agregátu pro regulaci řízené atmosféry (umístěn mezi vazníky v prostoru provětrávané dutiny střechy).

### Kanalizace

Splaškové vody jsou odváděny do středu podélné konstrukce stavby, odkud je vedeno kanalizační potrubí do ČOV. Jedná se zejména o vody z prodejny, zázemí zaměstnanců v objektu prvním, a podlahových vpustí v objektu druhém.

Dešťové vody jsou svedeny z pultové střechy do skrytého žlabu. Odtud svody v izolaci a drážce ve zdivu do podzemního potrubí a retenční nádrže.

V dílně je instalován samostatný lapol pro jímání olejů.

### Vytápění

V interiérech jsou z důvodu sezónnosti používání navrženy lokální elektrické přímotopy. Ohřev TUV je rovněž elektrický, s nezávislým zásobníkem pro prodejnu a pro zázemí zaměstnanců.

## **SADOVÉ PERGOLY**

### Geometrie

Dřevěné sadové pergoly jsou kompozičním a geometrickým prvkem, který zacílí důležité pohledové osy a nasměruje návštěvníka na výhledy a cesty.

### Využití

Jedna z pergol přímo navazuje na prodejnu a svými rozměry přizpůsobena k vybavení sezónním mobilním nábytkem pro posezení.

### Konstrukce

Dřevěné fošny 70/200 jsou spojovány hřebíkováním a vytváří tak sestavu pravoúhlých rámců, které jsou propojeny a stabilizovány příčnými fošnami. Založení je navrženo provést formou betonových pasů, do kterých jsou kotveny ocelové patky vynášející dřevěné rámy. Celkově jsou konstrukce ztuženy ocelovými lany – diagonálními táhly ve svislé rovině vně konstrukce, při podélných stranách pergol.